

Ηθολογία γάτας

Ηθολογία γάτας

- Η εξημέρωση της γάτας έγινε πολύ αργότερα από του σκύλου
- Είναι περισσότερο ανεξάρτητη αλλά όχι μοναχική.
- Η οικόσιτη γάτα είναι κοινωνικό ζώο.
- Η κοινωνική οργάνωση των ομάδων αιλουροειδών είναι αρκετά διαφορετική από αυτή των ομάδων σκύλων.
- Οι οικόσιτες γάτες είναι οργανωμένες κοινωνικά όπως οι πρώτοι πρόγονοί τους με ένα ευέλικτο σύστημα που επιτρέπει στις γάτες να ζουν μόνες ή σε ομάδες διαφορετικού μεγέθους

Ηθολογία γάτας

- Οι ελεύθερες οικόσιτες γάτες ζουν σε κοινωνικές ομάδες, αποικίες
- Σε κάθε αποικία έχουν μορφές επικοινωνίας που αντικατοπτρίζουν την κοινωνική τους συμπεριφορά.
- Οι γάτες αναγνωρίζουν τα άτομα της αποικίας και έχουν διαφορετικές αλληλεπιδράσεις με διαφορετικά άτομα (προτιμώμενες σχέσεις συμβίωσης).
- Οι αποικίες είναι αρκετά κλειστές και οι ξένες γάτες δεν είναι ευπρόσδεκτες.
 - Οι άγνωστες γάτες μπορούν να εκδιωχθούν επιθετικά.

Ηθολογία γάτας

- Εάν μια νέα γάτα επισκέπτεται επανειλημμένα μια ομάδα, μπορεί τελικά να ενσωματωθεί στην ομάδα
 - διαδικασία που απαιτεί αρκετές εβδομάδες
- Σημαντικό στην υιοθεσία νέων γάτων, ειδικά ενήλικων.
 - Η ενσωμάτωσή τους σε μια καθιερωμένη ομάδα γατών θα πρέπει πάντα να γίνεται σταδιακά.
 - Η αρχική εγκατάσταση των σχέσεων περιλαμβάνει εμφανή επιθετικότητα
 - Γρύλισμα (growling) / Σφύριγμα (Hissing)
 - Κυνηγητό
 - Διαμάχες

Ηθολογία γάτας- κοινωνικοποίηση

- Η κοινωνικοποίηση είναι η διαδικασία που οδηγεί σε επιθυμητές αλλαγές συμπεριφοράς
 - Είναι αποτέλεσμα της έκθεσης σε νέες καταστάσεις που αφορούν ανθρώπους, άλλα ζώα και νέα περιβάλλοντα.
- Η «κρίσιμη» περίοδος είναι το στάδιο ανάπτυξης κατά το οποίο η γάτα έχει αυξημένο κίνδυνο να αναπτύξει φόβους και ανησυχίες.
 - Αποτυχία όταν το ζώο δεν έχει την ευκαιρία να βιώσει και να μάθει από κοινωνικά και περιβαλλοντικά ερεθίσματα.
- Η κύρια περίοδος κοινωνικοποίησης των γατών με τους ανθρώπους είναι ηλικίας από 3 έως 9 εβδομάδων.
 - Ο φόβος για τους ανθρώπους αναστέλλεται από την έκθεση σε άτομα κατά τη διάρκεια αυτής

Ηθολογία γάτας- κοινωνικοποίηση

- Η κοινωνικοποίηση που συμβαίνει νωρίς < ηλικία των 9 εβδομάδων οδηγεί στην αύξηση της προθυμίας του γατιού να πλησιάσει και να συμβιώσει με τους ανθρώπους.
 - Προθυμία που διατηρείται και στην ενήλικη ζωή.
 - Πλαστικότητα του χαρακτήρα σε διάφορα ερεθίσματα σε κάθε ηλικία
 - Κορυφώνεται στην ηλικία των 3 μηνών
- Σε αντίθετη περίπτωση
 - Κίνδυνος συμπεριφορών αποφυγής και αποστροφής προς τον άνθρωπο
 - Αυξημένη πιθανότητα ανεπιθύμητων συμπεριφορών στην οικόσιτη ζωή

Ηθολογία γάτας- κοινωνικοποίηση

- Γενετική προδιάθεση σε ορισμένες πτυχές της ιδιοσυγκρασίας.
 - Οι απόγονοι τολμηρών αρσενικών τείνουν να είναι πιο τολμηροί από απογόνους πιο συνεσταλμένων
 - Οι απόγονοι των φιλικών αρσενικών τείνουν να είναι πιο ευπροσήγοροι και πλησιάζουν, συναναστρέφονται και αγγίζουν ανθρώπους πιο γρήγορα με περισσότερη άνεση
- Στις εκτροφές γάτων
 - Σημαντική η επιλογή γεννήτορων για την καθιέρωση θετικών χαρακτηριστικών συμπεριφοράς
 - Έκθεση των γατών σε άτομα κατά την «κρίσιμη» περίοδο.
 - Καθοριστικό για την επιβίωση της εκτροφής αλλά και της ίδιας της φυλής

Ηθολογία γάτας- επικοινωνία

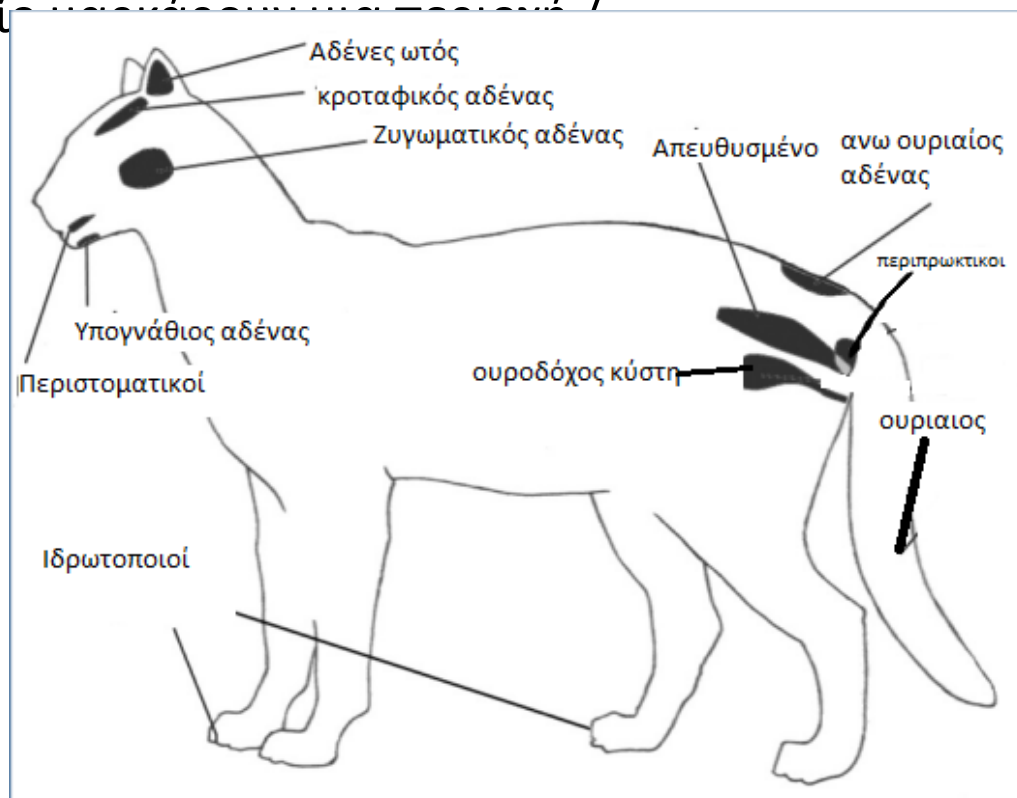
- Οι γάτες επικοινωνούν με οπτικά, απτικά, οσφρητικά και ακουστικά ερεθίσματα.
- Η οπτική επικοινωνία περιλαμβάνει:
 - Στάση του σώματος
 - Ουρά, αυτιά και θέση κεφαλιού
 - Προθυμία για οπτική επαφή, βλέμμα – κόρη οφθαλμού
- Η απτική επικοινωνία
 - Τρίψιμο σε άλλα ζώα ή άνθρωπο
 - Αυτοπεριποίηση ή περιποίηση άλλου ζώου
 - Το άγγιγμα της μύτης, που χρησιμοποιείται ως χαιρετισμός.
 - Η ακουστική επικοινωνία περιλαμβάνει γουργούρισμα, το οποίο συμβαίνει κυρίως κατά την επαφή με άλλο άτομο

Ηθολογία γάτας- επικοινωνία

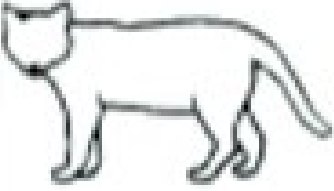
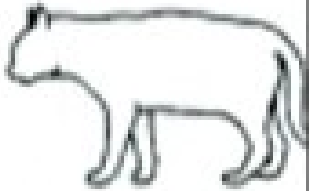
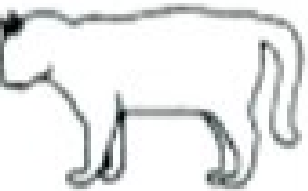
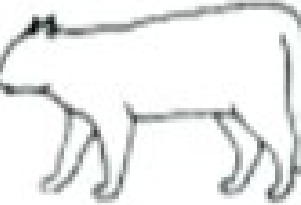

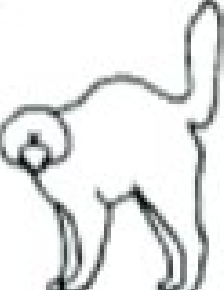
- Η ακουστική επικοινωνία περιλαμβάνει
 - Νιαούρισμα (επιθυμία για παιχνίδι, έξοδο, φαγητό)
 - Γρύλισμα (growling) / Σφύριγμα (Hissing) εκδηλώνεται σε δυσαρέσκεια, φόβο και ως προειδοποίηση επιθετικής συμπεριφοράς
 - Ξεφωνητό (vowling) Δυνατός μακρύς ήχος (όμοιος με κλάμα παιδιού) ένδειξης έντασης, διαμάχης ή αναπαραγωγής
 - Γουργούρισμα (purring, το οποίο συμβαίνει κυρίως κατά την επαφή με άλλο άτομο
 - Ένδειξης χαλάρωσης και αποδοχής αλλά και φόβου (ιδιαίτερα κατά τη μεταφορά)
 - Θεωρείται ότι νεογέννητα γατάκια είναι κουφά και αναζητούν τη μητέρα τους με βάση τις δονήσεις του γουργουρητού

Ηθολογία γάτας- επικοινωνία

- Οσφρητικά ερεθίσματα – θεωρούνται από τα σημαντικότερα λόγω της οσφρητικής ικανότητας της γάτας
 - Ούρα, Κόπρανα
 - Ψέκασμα: ούρο γεννητικά ακέραιων γατιών με το οποίο μαρκάρεται το περιβάλλον αντικείμενο
 - Έκκριμα περιπρωκτικών σάκων
 - Ουραίος αδένας
 - Σάλιο
 - Ιδρωτοποιοί αδένες στα μεσοδακτύλια

A_0B_0 	A_1B_0 	A_2B_0 	A_3B_0
A_0B_1 	A_1B_1 	A_2B_1 	A_3B_1
A_0B_2 	A_1B_2 	A_2B_2 	A_3B_2
A_0B_3 	A_1B_3 	A_2B_3 	A_3B_3

- Στάσεις σώματος γάτας
- Από A_0B_0 σε A_3B_0 αύξησης επιθετικότητας
- Από A_0B_0 σε A_0B_3 Αύξηση αμυντικής διάθεσης
- A_3B_3 γάτα σε θέση μάχης (επιθετική και αμυντική διάθεση)
- A_0B_0 ήρεμη γάτα.
- A_3B_0 αντιπροσωπεύει την πιο επιθετική και διεκδικητική διάθεση (σε διαμάχη με άλλη γάτα ή σε απρόκλητη επίθεση σε άνθρωπο)

(από Leyhausen P. *Cat behavior: the predatory and social behavior of domestic and wild cats*. Garland STPM Press: New York, 1979]).

ουδέτερη

Ηρεμη

Ευδιάθετη

Νευρώδης

Σε εγρήγορση

Επιθετική - νευρική

Φοβική

Διάθεση για παιχνίδι

Προσέγγιση γάτας

- Ζητάμε πληροφορίες από τον ιδιοκτήτη
- Κατεβαίνουμε στο επίπεδο της γάτας
- Δεν κινούμαστε απότομα
- Δεν κοιτάμε επίμονα
- Παρακολουθούμε τη στάση του σώματος
- Αργή προσέγγιση με χαμηλό και ήρεμο τόνο φωνής

Figure 8

Figure 11

Figure 9

Figure 12

Figure 10